

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 15 342 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku do rukou zástupce žalobce Mgr. Marka Čechovského, advokáta.

Odůvodnění:

Obsah žaloby

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 19. 6. 2014, č. j. OAM-803-7/ZR-2014 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“). Rozhodnutím správního orgánu I. stupně bylo žalobci zrušeno povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 2 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „z. p. c.“), neboť žalobce byl pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.
2. V žalobě žalobce uvedl, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí nedostatečně a nesprávně vypořádal s odvolací námitkou, již žalobce brojil proti nedostatečnému zkoumání přiměřenosti v prvostupňovém řízení a proti zcela zjevné nepřiměřenosti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, což vede k závěru o nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Obě rozhodnutí správních orgánů jsou zcela zjevně nepřiměřená z hlediska jejich dopadů do jeho soukromého a rodinného života, neboť má na území České republiky vytvořeny silné vazby soukromého a rodinného charakteru, když zde žije jeho matka a sestra. Je přitom nutné poměřovat závažnost jeho protiprávního jednání, jež naplnilo skutkovou podstatu důvodu pro zrušení trvalého pobytu podle § 77 odst. 2 písm. f) z. p. c. s dopady zrušovacího rozhodnutí do soukromé sféry žalobce a jeho nejbližších, a to s ohledem na kritéria demonstrativně uvedená v § 174a z. p. c.
3. Žalobce též poukázal na nepřipustnou argumentaci kruhem, neboť ze samotného naplnění důvodu pro zrušení trvalého pobytu (tj. pravomocného odsouzení k nepodmíněnému trestu a jeho vykonání) žalovaný v podstatě bez dalšího dovozuje slabší význam rodinných vazeb pro žalobce. Tyto závěry o neupřímnosti a účelovosti jeho rodinných vztahů jsou spekulativní, nepřezkoumatelné a nemají oporu ve spisovém materiálu. Stejně tak žalovaný nemůže z pouhé skutečnosti ročního odloučení v důsledku výkonu trestu dovozovat schopnost rodiny žít odděleně a praktickou nemožnost nepřiměřeného dopadu rozhodnutí.
4. Dále žalobce namítnul, že žalovaný se snaží ospravedlnit a banalizovat nepřiměřené rozhodnutí správního orgánu I. stupně argumentací, že zrušením povolení k trvalému pobytu nedochází k nucenému vycestování žalobce z území, ani k vyslovení zákazu pobytu, neboť si v domovské zemi může požádat o jiné pobytové oprávnění k pobytu na území České republiky. Dle žalobce je však naprosto zřejmé, že po zrušení trvalého pobytu bude téměř s jistotou následovat vyhoštění a šance na získání nového, byť méně výhodného pobytového titulu, je prakticky nulová. Domyšleno *ad absurdum* vlastně není potřeba zkoumat přiměřenost zrušení trvalého pobytu v žádném případě, neboť jde toliko o ztrátu nejvýhodnějšího pobytového titulu, což je ovšem v rozporu se zakotvením podmínky přiměřenosti takového rozhodnutí co do dopadů do soukromého a rodinného

života cizince. K tomuto žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2013, č. j. 5 As 73/2011, kde uvedený soud mj. judikoval, že zrušení povolení k trvalému pobytu se svou intenzitou odlišuje od zamítnutí žádosti o trvalý pobyt a spíše se blíží rozhodnutí o správním vyhoštění.

5. Obdobně žalovaná banalizuje délku pobytu žalobce na území České republiky, který zde žije dvanáct let, tedy téměř polovinu dosavadního života. V souvislosti s tím se dopouští paušalizace a generalizace, když na individuální případ žalobce promítá obecné stereotypy o vietnamské komunitě. Naopak správní orgány obou stupňů naprosto pomíjí konkrétní roli žalobce v rámci trestné činnosti a závažnost jeho trestného činu nadhodnocují, za postačující považují konstatování, že žalobce byl odsouzen na dva roky a deset měsíců za drogový trestný čin.

Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný navrhnul zamítnutí žaloby. Má za to, že námitkou nepřiměřenosti se v napadeném rozhodnutí zabýval obsáhle, k čemuž odkázal na jeho obsah. Zdůraznil, že zásah do rodinného života žalobce nezpůsobilo žalobou napadené rozhodnutí, nýbrž primárně si jej způsobil sám žalobce svým protiprávním jednáním. Žalobce se dopustil zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a) a písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, za což byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody (*rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 10. 2016, sp. zn. 4 T 3/2013 ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 17. 2. 2014, sp. zn. 11 To 149/2013*). Žalobce po delší dobu a v rámci organizované skupiny nakládal se značným množstvím sušiny omamné látky konopí. Skupina žalobce vypěstovala značné množství drogy za účelem její další distribuce a s cílem dosáhnout zisku. Jedinou polehčující okolností byla v jeho případě dosavadní bezúhonnost. Žalobce si měl před páčáním takto závažné trestné činnosti uvědomit, jaké následky s sebou takové chování může nést, včetně dopadů na jeho trvalý pobyt. Žalovaný zopakoval, že zaštiťování se rodinnými vazbami v České republice se jeví jako účelové a neupřímné. Ze strany správních orgánů nebylo nikterak zpochybněno, že žalobce má na území skutečné vazby (matku a sestru). Správní orgány obou stupňů braly v úvahu, že rozhodnutí o zrušení povolení žalobce k trvalému pobytu zasáhne do jeho rodinného života. Podstatné je však zhodnocení, zda rozhodnutí zasáhne do těchto vazeb nepřiměřeně. Zásah proto musel být porovnáván s veřejným zájmem, zde zájmem na ochranu společnosti před výrazně negativními jevy (drogovou kriminalitou) a se zájmem na ochraně veřejného pořádku. Jelikož se žalobce dopustil úmyslné a velmi závažné trestné činnosti, dospěly správní orgány k závěru, že zrušení povolení k trvalému pobytu je jeho případě přiměřeným opatřením. Nad rámec toho, že má v České republice matku a sestru, žalobce neuvedl žádné jiné okolnosti svědčící o jeho silných vazbách zde, popř. jakým způsobem je matka či sestra na žalobci závislá, či naopak žalobce závislý na nich.
7. Pokud žalovaný uvedl, že žalobce se v České republice pohyboval především v komunitě svých krajanů, pak se nejedná o paušalizující tvrzení, neboť tato okolnost vyplývá z trestních rozsudků, které jsou obsahem spisového materiálu. Organizovaná skupina, v jejímž rámci žalobce páchal úmyslnou trestnou činnost, byla složena výhradně ze státních příslušníků Vietnamské socialistické republiky. O nepřilíš silné integraci žalobce do české společnosti dále svědčí i to, že zde nebyl zaměstnán a když pracoval, tak načerno, jak sám uvedl před trestním soudem.

Jednání před soudem

8. Při jednání dne 13. 1. 2020 žalobce setrval na své žalobě a plně na ni odkázal, přičemž zdůraznil, že měl v době vydání napadeného rozhodnutí na území České republiky sestru a matku, v současné době zde má i manželku, a napadené rozhodnutí užívá pouze obecnou argumentaci bez individuálního posouzení rodinných a soukromých poměrů žalobce. Žalovaný setrval na svém vyjádření a plně na něj odkázal.

Posouzení žalobních bodů

9. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházející přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Podle § 77 odst. 2 písm. f) z. p. c. *ministerstvo [vnitřní] platnost povolení k trvalému pobytu dále zruší, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce do 3 let včetně, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince.*
11. Podle § 174a odst. 1 z. p. c. *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*
12. Soud předně konstatuje, že přezkum rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu (či rozhodnutí o správním vyhoštění) je z povahy věci intenzivnější než přezkum rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu (či rozhodnutí o neudělení vstupu na území), neboť v prvním případě jde o daleko závažnější zásah do práv jednotlivce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, čj. 7 As 112/2011-65; nálezn Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11). Dochází při něm k poměřování veřejného zájmu spočívajícího v ochraně veřejného pořádku s právem na soukromý a rodinný život cizince (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 – 39). Správní orgán přitom nemůže vyjít pouze z intenzity narušení veřejného pořádku nebo práv a svobod druhých, ale tato intenzita musí být vždy poměřována s konkrétními a jasně identifikovanými zásahy do soukromého nebo rodinného života cizince (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2017, č. j. 9 Azs 41/2014-34).
13. Posouzení případných zásahů do soukromého a rodinného života žalobce je přitom v napadeném rozhodnutí nedostačující. Žalobce již před vydáním rozhodnutí správního orgánu I. stupně ve svém vyjádření uvedl, že má na území České republiky rodinné vazby, když zde pobývá jeho matka a sestra. Napadené rozhodnutí však pouze konstatuje, že z tohoto vyjádření nikterak nevyplývá, že by na žalobci byla jeho matka či sestra existenčně závislá a dodává, že takový závěr není pravděpodobný i s ohledem na to, že žalobce byl uvězněn a jeho rodina toto odloučení překonala. Takový závěr je z pohledu soudu nepodložený, jelikož vyplývá výhradně z toho, že žalobce tyto skutečnosti netvrdil, aniž by ovšem byly správním orgánem zjišťovány. Odloučení pachatele v důsledku výkonu trestu je pak rodina povinna strpět, včetně negativních konsekvencí pro ni, nelze jej tedy

považovat za důkaz toho, že další odloučení nemůže mít nepřiměřené dopady do rodinného života žalobce. Jakkoli tedy bylo vyjádření žalobce stručné, přesto obsahovalo skutečnosti, které nepochybně měly být správním orgánem hlouběji zkoumány, např. výzvou k upřesnění vyjádření či výsledkem. Stejně tak nebyly zjištěny ani relevantní okolnosti týkající se pracovních vazeb žalobce, neboť žalovaný toliko převzal závěry z trestního rozsudku. Soud proto považuje za důvodnou námitku žalobce směřující proti nedostatečnému, respektive nesprávnému vypořádání se žalovaného s odvolací námitkou, jíž žalobce brojil proti nedostatečnému zkoumání přiměřenosti v prvostupňovém řízení a proti zcela zjevné nepřiměřenosti rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

14. Nutno rovněž zdůraznit, že se v daném případě jednalo o řízení zahájené z moci úřední, kdy je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení (srov. § 50 odst. 3 s. ř. *správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena*; vyšetřovací zásada se přitom uplatní i ve správním řízení, kde je již nabyté právo odnímáno).
15. Soudu tak nezbylo než uzavřít, že správní orgán nemohl v daném případě relevantně poměřovat veřejný zájem spočívající v ochraně veřejného pořádku s právem na soukromý a rodinný život cizince, neboť nebyla dostatečně zjištěna povaha soukromého a rodinného života žalobce, potažmo intenzita zásahu do nich. Vytknuté pochybení způsobuje nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů.
16. Na druhou stranu je nezbytné dodat, že z pohledu soudu žalovaný správně vyhodnotil trestnou činnost žalobce jako závažnou. Vycházel z obsahu trestních rozsudků, z nichž plyne, že se jednalo o drogovou trestnou činnost (*tj. ohrožující životy a zdraví lidí*), kterou žalobce páchal jako člen organizované skupiny ve značném rozsahu. Trestní zákoník v daném případě stanoví sazbu dvě léta až deset let odnětí svobody, jedná se proto o zvlášť závažný zločin dle § 14 odst. 3 trestního zákoníku. Jedinou polehčující okolností byla žalobcova tehdejší bezúhonnost. Žalobce vedle toho, že se snaží bagatelizovat svou trestnou činnost, se omezil jen na neurčité nařčení správních orgán z nadhodnocování jeho trestné činnosti a z nepřihlídnutí, jakou konkrétní roli v rámci trestné činnosti měl, aniž by však tuto námitku jakkoli upřesnil.
17. Soud dále přisvědčuje námitce žalobce, že správní orgány nemohly na pouze základě skutečnosti, že žalobce páchal trestnou činnost, dovodit oslabené rodinné vztahy žalobce a účelovost jeho argumentace v tomto směru. Trestná činnost obecně, a to nejen cizinců, často dopadá do rodinných vztahů pachatele, např. v důsledku odloučení od ní. Avšak to, že pachatel riskuje tyto dopady do rodinných vztahů, neznamená, že pro něj rodina není důležitá. Lze si koneckonců představit situaci, kdy pachatel ze své trestné činnosti rodinu finančně zajišťuje či je trestná činnost zajištěním rodiny přímo motivována. Tím samozřejmě soud takovouto trestnou činnost ani v nejmenším neschvaluje ani nezlehčuje, pouze poukazuje na to, že nelze automaticky a zkratkovitě předpokládat, že každé páčání trestné činnosti je doprovázeno oslabením rodinného života pachatele.
18. Za nepřesvědčivý, byť spíše toliko podpůrný, argument žalovaného považuje soud též to, že zrušením povolení k trvalému pobytu nedochází k nucenému vycestování žalobce z území, ani k vyslovení zákazu pobytu, neboť si může požádat o jiné bytové oprávnění. Vyhoštění a nemožnost získání nového bytového titulu se totiž skutečně jeví vysoce

pravděpodobnými, jak uvedl žalobce. Předmětný argument tak nemůže omluvit nedostatečné zjištění a vyhodnocení zásahu do rodinných vztahů žalobce.

19. Závěrem soud pro úplnost dodává, že se nedomnívá, že by snad žalovaný při svém rozhodování vycházel ze zobecňujícího a stereotypního pohledu na vietnamskou komunitu. Silné vazby žalobce na vietnamskou komunitu byly konstatovány též s ohledem na trestní rozsudky, což vyplývalo ze skutečnosti, že všichni členové organizované skupiny byli státní příslušníci Vietnamské socialistické republiky. Obrat „specifikem vietnamského etnika“ sice není úplně vhodnou volbou slov, ovšem konkrétně v případě žalobce byly vazby na vietnamskou komunitu prokázány. Nadto se rozhodně nejednalo o stěžejní důvod pro rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu, tato pasáž měla dokreslit situaci, kdy žalobce je dospělý člověk s nezpřetrhanými vazbami na domovskou zemi.

Závěr

20. Jelikož soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, zrušil jej dle § 78 odst. 1 věta první s. ř. s. pro vady řízení. V dalším řízení bude na žalovaném, aby odstranil shora vytknutý důvod nepřezkoumatelnosti, k čemuž ovšem nezbytným předpokladem je, že nejprve budou učiněna příslušná zjištění o soukromém a rodinném životě žalobce, kupř. výzvou k upřesnění sdělení žalobce o těchto poměrech či jeho výsledkem, v případě nutnosti i dalšími důkazními prostředky, např. výsledkem rodinných příslušníků žalobce. Následně bude třeba znovu poměřit dopady rozhodnutí z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života žalobce.
21. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož byl žalobce ve věci zcela úspěšný, uložil soud žalovanému zaplatit mu náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náklady zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve výši 3 100 Kč a paušální náhrada hotových výdajů stanovená dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý ze tří úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání nebo návrh ve věci samé, účast na jednání před soudem) a náhrada za daň z přidané hodnoty ve výši 21 % z částky 10 200 Kč ve výši 2 142 Kč. Celkem tak náklady řízení činí 15 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. ledna 2020

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu